

NOTAT

Forfatter: Margaret Lian Knutsen (margaret.lian.knutsen@hist.no)

Dato: 19.08.2004

Tema: Tidsplan og arbeidsform for ferdigstilling av "Kvalitetssystemet ved HiST" – underlag til diskusjon i Kvalitetsutvalget

Notatets formål

Notatet skal oppsummere bestemmelser og føringer gitt av overordnende myndigheter (UFD, NOKUT og HS) og rektors tilbakemelding i saken, oppsummere hvor saken står i dag, og angi problemområder for diskusjonen.

Forankring:

Utdannings- og forskningsdepartementet

"Forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universitet og høyskoler og lov om private høyskoler fastsatt av Undervisnings- og forskningsdepartementet 2 januar 2003" omtales Kvalitetssystemet i §4 og §5, og bestemmelser om ferdigstilling i §18. Etter forskriften skal alle universitet og høyskoler ha et tilfredsstillende kvalitetssystem på plass 01.01.04.

NOKUT

NOKUT har gitt følgende 10 krav til kvalitetssystem i høyere utdanning:

1. Klargjøring av hvordan arbeidet med studiekvalitet inngår som en del av institusjonens strategiske arbeid.
2. Institusjonens definerte mål for kvalitetsarbeidet. forbedre alle ledd i systemet
3. Forankring av kvalitetsarbeid på alle nivå i organisasjonen
4. Organisering av kvalitetsarbeidet i rutiner og tiltak som sikrer bred medvirkning, med definerte ansvarsforhold og myndighetsfordeling for de ulike ledd i arbeidet.
5. Innhenting og behandling av data og informasjon fra evalueringer som er nødvendig for å gi tilfredsstillende vurderinger av kvaliteten i alle studieenheter, og akkumulert på overordnet nivå i institusjonen.
6. Analyse av informasjonen og vurdering av måloppnåelse i kvalitetsarbeidet.
7. Bruk av resultatene fra kvalitetsarbeidet som grunnlag for beslutninger og tiltak, med sikte på å sikre og videreutvikle studiekvaliteten.
8. Klargjøring av hvordan kvalitetsarbeidet bidrar til ressursstyring og prioriteringer ved institusjonen.
9. Studentenes aktive medvirkning i kvalitetsarbeidet og fokus på det totale læringsmiljøet.
10. En årlig rapport om kvalitetsarbeidet til institusjonens styre, som gir en helhetlig og overordnet vurdering av studiekvaliteten ved institusjonen og oversikt over opplegg og tiltak i kvalitetsarbeidet.

Høgskolestyrevedtak

Kvalitetssystemet ved HiST er forankret i høgskolestyrets behandling av sak 20/2003, sak 35/2003, sak 0077/2003 og sak 0012/2004.

I 2002 ble ansvaret for arbeidet med å utvikle et kvalitetssystem ved HiST lagt hos en styringsgruppe, bestående av prorektor og prodekanene fra alle avdelingene. En formell oppnevning av styringsgruppen ble foretatt og mandat ble gitt i HS-sak 20/2003. Styringsgruppen ble bedt om å legge fram et forslag til kvalitetssikringssystem ved HiST, som skulle bygge på allerede eksisterende kvalitetsarbeid ved avdelingene. Opprinnelig skulle forslaget legges frem innen 15.mai, men i HS-sak 35/2003 ble denne fristen forlenget til høgskolestyremøte i september 2003

I september 2003 fattet HS blant annet følgende vedtak i sak 77/2003. Utdrag:
”Kvalitetsutvalget arbeider videre med å utvikle kvalitetsarbeidet ved HiST med utgangspunkt i rapporten fra Styringsgruppen for Kvalitetssystem ved HiST. Det utarbeides en plan for det videre arbeidet som legges fram innen 15. januar.”

Med utgangspunkt i Notat av 12.02.04 fra Kvalitetsutvalget til høgskoledirektøren, fattet HS i februar 2004 blant annet følgene i sak 12/2004. Utdrag: *”Utarbeidelse og implementering av høgskolens kvalitetssystem gjennomføres som et prosjekt med Høgskolestyret som prosjekteier, høgskolens kvalitetsutvalg som prosjektets styringsgruppe og prorektor som prosjektleder. Framlagte framdriftsplan tas til etterretning”*
Framdriftsplanen som det henvises til i dette vedtaket, viser at kvalitetsutvalget skulle legge fram forslag til Kvalitetshåndbok som sak til HS- møte i august 2004.

Rektors tilbakemeldinger

Rektor var til stede på Kvalitetsutvalgets møte 1.juni 2004. I dette møtet ble blant annet videre arbeid med å utvikle et helhetlig kvalitetssikringssystem ved HiST, diskutert. I møtet ble en enig om at dersom HiST skal lykkes med å få et omforent og godt forankret kvalitetssystem for hele HiST, måtte en fremme et utsetningsforslag til høgskolestyremøtet i sept. 04 hvor en ber om å få legge frem endelig forslag til kvalitetssystem før jul 04. Rektor bifalt denne konklusjonen, og mente det var mulig at HS kunne akseptere slik utsettelse.

I Kvalitetsutvalgets møte 23.juni 2004 ble igjen ny milepælsplan for utarbeidelse av kvalitetssystemet diskutert. Se referat. Ny milepælsplan ble vedtatt med forslag om å be om utsettelse for endelig vedtak i HS mai 2005. Rektor har i ettertid gitt klare signaler om at arbeidet med Kvalitetssystemet må intensiveres. Utsettelse ut over 1 år etter tidsfrist gitt i Forskrift fra UFD, vil neppe kunne aksepteres av Høgskolestyret. Rektor påpeker at det er en forutsetning at kvalitetssystemet kan videreutvikles under implementeringsfasen

Hva er gjort

I rapport av september 2003 fra Styringsgruppen for Kvalitetssystem ved HiST er det gitt følgende rammebeskrivelse av kvalitetssystemet:

Følgende prinsipp ligger til grunn for kvalitetssystemet ved HiST¹

- 1. Arbeidet skal være systematisk og organisert, d.v.s. følge fastlagte tidsrammer, prosedyrer og rutiner, med klar fordeling av ansvar og oppgaver, og med definerte relasjoner mellom ulike nivå (pkt. 1-4, 9-10).*
- 2. Arbeidet skal bygge på data og informasjon om alle forhold som har betydning for studiekvaliteten (pkt. 5).*
- 3. Data og informasjon skal vurderes i forhold til mål eller kriterier (pkt. 6).*
- 4. Vurderingen skal utløse tiltak for å videreutvikle virksomheten (pkt. 7-8)*
- 5. Det er gjennom den gode akademiske samtalen at kvaliteten kan sikres*

¹ Punktene i parentesene refererer til nummereringen av NOKUTs 10 kriterier.

I HS-sak 77/2003 ble Kvalitetsutvalget oppnevnt og gitt sitt mandat. Videre ble forankring av ansvar gjennom hele organisasjonen og det videre arbeid med kvalitetssystemet, vedtatt.

Høgskolestyret har stadfestet at Kvalitetssystemets omfang og hensikt knyttes til begrepet studiekvalitet. Etter behandling i høgskolestyret (sak 0012/2004) er følgende definering av studiekvalitet valgt: *Studiekvalitet = Inntakskvalitet + programkvalitet + undervisningskvalitet + styringskvalitet + rammekvalitet + relevans + resultatkvalitet*

I kvalitetsutvalgets møte den 10.mars 2004 ble det lagt frem en foreløpig struktur på kvalitetshåndboka for HiST. Det ble lagt vekt på at Kvalitetshåndboka skulle beskrive HiSTs totale kvalitetssystem, og at kapittelinnstillingen ville bli justert etter hvert som arbeidet drives fremover. Videre ble det poengtert at den ikke burde være for lang, helst mellom 30-40 sider, og at den bør tilrettelegges for internett.

Prøveprosjekt for utprøving av elektronisk basert studieevalueringsystem er gjennomført vår 2004. (Se evalueringsrapport.)

Prorektor og utreder har besøkt alle avdelingene og Studentparlamentet og hatt diskusjonsmøter med nøkkelpersoner om "Hva betyr studiekvalitet for dem, og hvilke prosesser er viktige i studiekvalitetsarbeidet". (Se egen rapport)

Nettverksbygging. Det er opprettet uformelt samarbeid med ansvarlige for kvalitetsarbeidet ved NTNU og Befalskolen. Det er opprettet kontakt med HiNT. Besøk ved Høgskolen i Stavanger, Høgskolen i Bergen og til Handelshøgskolen i Bergen er gjennomført.

Flere høgskoler har hatt revisjonsbesøk av NOKUT. Disse høgskolene har ferdigstilt sine kvalitetssystem. Kvalitetssystemene og NOKUTs rapport fra besøkene, gir mye informasjon.

NOKUTs ledelse besøkte HIST 16. august 2004 . Oppsummeringen av direktør etter møte var svært positiv. Stikkord fra oppsummeringen: Ser helhet. Gjennomgående tenking. Bygge videre på det arbeidet som er startet på ledelses-, avdelings- og program-nivå

Til diskusjon

Hvordan skal en da sørge for at kvalitetssystemet er omforent og forankret i hele organisasjonen, samtidig som en etterkommer rektors føringer om ferdigstilling til jul 04?: Mulig tilnærming:

- Aktiv deltakelse av avdelingenes studiekvalitetsutvalg i utarbeidelsen av systemet. (Ikke bare høringsinstans). Tilsendes ad hoc – oppgaver av prorektor / utreder?
- Dekanenes pådriverfunksjon?
- Prorektor og utreder synlig i organisasjonen. Aktivt informasjonsvirksomhet, og innhenting av synspunkt. Understreke at implementeringen blir den viktigste delen for avdelingene/ programmene?

mm